

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. birželio 24 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Europos arešto orderis – Pagrindų sprendimai – Tiesioginio veikimo nebuvimas – Sąjungos teisės viršenybė – Pasekmės – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – 4 straipsnio 6 punktą – Pamatinis sprendimas 2008/909TVR – 28 straipsnio 2 dalis – Valstybės narės deklaracija, pagal kurią jai leidžiama toliau taikyti iki 2011 m. gruodžio 5 d. galiojusius teisės aktus, reglamentuojančius nuteistųjų perdavimą – Pavėluotai pateikta deklaracija – Pasekmės“

Byloje C-573/17

dėl 2017 m. rugsėjo 28 d. *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. rugsėjo 28 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

Daniel Adam Popławski,

vykdymo,

dalyvaujant

Openbaar Ministerie,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, M. Vilaras ir C. Lycourgos (pranešėjas), teisėjai M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, C. G. Fernlund ir S. Rodin,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. spalio 1 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Openbaar Ministerie*, atstovaujamos K. van der Schaft ir U. E. A. Weitzel,
- D. A. Popławski, atstovaujamo advokatų P. J. Verbeek ir T. O. M. Dieben,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman ir J. Langer,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. J. García-Valdecasas Dorrego,
 - Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,
 - Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters, H. Krämer ir S. Grünheid,
- susipažinęs su 2018 m. lapkričio 27 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Sąjungos teisės viršenybės principo ir 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje (OL L 327, 2008, p. 27), 28 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas Nyderlanduose vykdant Europos arešto orderį (toliau – EAO), *Sąd Rejonowy w Poznaniu* (Poznanės apylinkės teismas, Lenkija) išduotą dėl Daniel Adam Popławski, siekiant Lenkijoje įvykdyti jam skirtą laisvės atėmimo bausmę.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR

- 3 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34) 5, 7 ir 11 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(5) [Europos] Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują [naują supaprastintą] nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant [siekiant vykdyti] baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn [ar baudžiamąjį persekiojimą], galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams [tarpiniams], ir galutiniams sprendimams.

<...>

- (7) Kadangi valstybės narės, veikdamos vienašališkai, negali pakeisti daugiašalės ekstradicijos sistemos, kuri remiasi [Paryžiuje] 1957 m. gruodžio 13 d. [pasirašyta] Europos konvencija dėl ekstradicijos, ir todėl dėl šios užduoties masto ir poveikio ją geriau galima įvykdyti Sąjungos lygiu, Taryba gali

priimti priemonės, vadovaudamasi subsidiarumo principu, nurodytu [ES] 2 straipsnyje ir [EB] 5 straipsnyje. Vadovaujantis proporcingumo principu, nustatyta pastarajame straipsnyje, šis pagrindų sprendimas nereglamentuoja daugiau nei būtina šiam tikslui pasiekti.

<...>

(11) Valstybių narių tarpusavio santykiuose Europos arešto orderis turėtų pakeisti visus ankstesnius dokumentus, susijusius su ekstradicija, įskaitant Konvencijos, įgyvendinančios [1985 m. birželio 14 d.] Šengeno susitarimą [tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybės dėl laisvniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo, pasirašytos Šengene 1990 m. birželio 19 d. ir įsigaliojusios 1995 m. kovo 26 d. (OL L 239, 2000, p. 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 2 t., p. 9)], III antraštinės dalies nuostatas, susijusias su ekstradicija.“

4 Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnyje numatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda [priima] valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamasi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

<...>“

5 Minėto pagrindų sprendimo 4 straipsnyje nustatyta:

„Vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį:

<...>

6) jei Europos arešto orderis yra išduotas, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo, kai prašomas perduoti asmuo yra vykdančiojoje valstybėje arba yra jos pilietis ar gyventojas, ir toji valstybė imasi vykdyti bausmę arba sprendimą dėl įkalinimo pagal savo vidaus teisę;

<...>“

Pamatinis sprendimas 2008/909

6 Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šio pamatinio sprendimo tikslas – nustatyti taisykles, pagal kurias valstybė narė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reabilitacijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo bausmę.“

7 Šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 5 ir 7 dalyse nustatyta:

„5. Vykdančioji valstybė gali savo iniciatyva prašyti išduodančiąją valstybę perduoti jai nuosprendį ir liudijimą. Nuteistas taip pat gali išduodančiosios arba vykdančiosios valstybės kompetentingas institucijas prašyti inicijuoti nuosprendžio perdavimo procedūrą pagal šį pamatinį sprendimą. Pagal šią dalį pateikti prašymai neįpareigoja išduodančiosios valstybės perduoti nuosprendį ir liudijimą.

<...>

7. Priimant šį pamatinį sprendimą ar vėliau, kiekviena valstybė narė Tarybos Generaliniam sekretoriatui praneša, kad jos santykiuose su kitomis valstybėmis narėmis, kurios pateikė tokį patį pranešimą, nereikalaujama jų išankstinio sutikimo pagal 1 dalies c punktą dėl nuosprendžio ir liudijimo perdavimo:

- a) jei nuteistasis vykdančiojoje valstybėje gyvena ir teisėtai nepertraukiamai gyveno ne mažiau kaip 5 metus bei turi teisę nuolat gyventi toje valstybėje ir (arba)
- b) jei nuteistasis yra vykdančiosios valstybės pilietis, išskyrus 1 dalies a ir b punktuose nurodytus atvejus.

<...>“

8. Minėto pamatinio sprendimo 7 straipsnio 4 dalyje numatyta:

„Priimant šį pamatinį sprendimą arba vėliau kiekviena valstybė narė pateikdama deklaraciją ir pranešdama apie ją Tarybos Generaliniam sekretoriui gali pareikšti, kad ji netaikys 1 dalies. Bet kuri tokia deklaracija gali būti atsiimta bet kuriuo metu. Tokios deklaracijos skelbiamos arba apie deklaracijų atsiėmimą skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.“

9. To paties pamatinio sprendimo 25 straipsnyje nustatyta:

„Nedarant poveikio Pamatinio [Pagrindų] sprendimo [2002/584] taikymui, šio pamatinio sprendimo nuostatos *mutatis mutandis* taikomos bausmių vykdymui tiek, kiek jos atitinka Pamatinio [Pagrindų] sprendimo [2002/584] nuostatas, tais atvejais, kai valstybė narė imasi vykdyti bausmę Pamatinio [Pagrindų] sprendimo [2002/584] 4 straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais arba kai ji[,] veikdama pagal Pamatinio [Pagrindų] sprendimo [2002/584] 5 straipsnio 3 dalį[,] nustatė sąlygą, kad asmuo turi būti grąžintas atlikti bausmės į atitinkamą valstybę narę, kad būtų išvengta atitinkamo asmens nebaudžiamumo.“

10. Pamatinio sprendimo 2008/909 26 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Šis pamatinis sprendimas nuo 2011 m. gruodžio 5 d. pakeičia atitinkamas nuostatas, išdėstytas toliau nurodytose konvencijose, kurios taikomos valstybių narių santykiams reguliuoti, tačiau nedaro poveikio jų taikymui tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių bei taikymo pereinamuoju laikotarpiu pagal 28 straipsnį:

- 1983 m. kovo 21 d. Europos konvencija dėl nuteistųjų asmenų perdavimo ir jos 1997 m. gruodžio 18 d. papildomas protokolai,
- 1970 m. gegužės 28 d. Europos konvencija dėl tarptautinio baudžiamųjų nuosprendžių pripažinimo,
- 1990 m. birželio 19 d. Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo dėl laipsniško bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo III antraštinės dalies 5 skyrius,
- 1991 m. lapkričio 13 d. Europos Bendrijų valstybių narių konvencija dėl užsienyje paskirtų nuosprendžių baudžiamosiose bylose vykdymo.“

11 Šio pamatinio sprendimo 28 straipsnyje numatyta:

„1. Iki 2011 m. gruodžio 5 d. gautiems prašymams ir toliau taikomi galiojantys teisės aktai dėl nuteistųjų perdavimo. Prašymams, gautiems po tos datos, taikomos taisyklės, kurias valstybės narės priėmė pagal šį pamatinį sprendimą.

2. Tačiau priimant šį pamatinį sprendimą kiekviena valstybė narė gali pateikti deklaraciją, kad tais atvejais, kai galutinis nuosprendis priimtas iki jos nurodytos datos, ji, kaip išduodančioji ir vykdančioji valstybė, toliau taikys galiojančius teisės aktus dėl nuteistųjų perdavimo, kurie taikomi iki 2011 m. gruodžio 5 d. Jei tokia deklaracija pateikiama, tokiais atvejais šios priemonės taikomos visoms valstybėms narėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos pateikė tokią pačią deklaraciją, ar ne. Atitinkama data negali būti vėlesnė nei 2011 m. gruodžio 5 d. Minėta deklaracija skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Ji gali būti bet kuriuo metu panaikinta.“

Nyderlandų teisė

12 2004 m. balandžio 29 d. *Overleveringswet* (Įstatymas dėl perdavimo, *Stb.* 2004, Nr. 195, toliau – OLW), kuriuo į Nyderlandų teisę buvo perkeltas Pagrindų sprendimas 2002/584, 6 straipsnyje numatyta:

„1. Nyderlandų pilietis gali būti perduodamas, jeigu to prašoma dėl jo vykdomo baudžiamojo tyrimo tikslais ir jeigu, vykdančiosios teisminės institucijos nuomone, yra užtikrinama, kad jei šis asmuo dėl faktinių aplinkybių, dėl kurių leidžiama jį perduoti, išduodančiojoje valstybėje narėje yra nuteisiamas besąlygine laisvės atėmimo bausme, jis šią bausmę galėtų atlikti Nyderlanduose.

2. Nyderlandų pilietis negali būti perduodamas, jeigu to reikalaujama siekiant įvykdyti galutiniu teismo nuosprendžiu skirtą laisvės atėmimo bausmę.

<...>

4. Prokuratūra nedelsdama informuoja <...> ministrą apie bet kokią atsisakymą perduoti asmenį kartu su šio straipsnio 3 dalyje nurodyta deklaracija, pagal kurią Nyderlandų Karalystė yra pasirengusi perimti užsienio teismo nuosprendžio vykdymą.

5. 1–4 dalys taip pat taikomos užsieniečiui, turinčiam leidimą nuolat gyventi šalyje, jeigu jis gali būti persekiojamas Nyderlanduose už veikas, dėl kurių išduotas EAO, ir jeigu aišku, jog po perdavimo dėl skirtos bausmės ar kitos priemonės jis nepraranda teisės gyventi Nyderlanduose.“

13 Iki 2012 m. liepos 12 d. *Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties* (Įstatymas dėl nuosprendžių, kuriais skiriama laisvės atėmimo bausmė, atidedant jos vykdymą arba jo neatidedant, tarpusavio pripažinimo ir vykdymo, *Stb.* Nr. 333, 2012, toliau – WETS), kuriuo įgyvendinamas Pamatinis sprendimas 2008/909, įsigaliojimo OLW 6 straipsnio 3 dalies redakcija buvo tokia:

„Atsisakius asmenį perduoti remiantis vien 6 straipsnio 2 dalies <...> nuostatomis, prokuratūra informuoja išduodančiąją teisminę instituciją, kad ji yra pasirengusi įvykdyti nuosprendį pagal 1983 m. kovo 21 d. Strasbūre pasirašytos Konvencijos dėl nuteistųjų asmenų perdavimo 11 straipsnyje nustatytą procedūrą arba pagal kitą taikytiną konvenciją.“

14 Įsigaliojus WETS, OLW 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Atsisakiusi asmenį perduoti remiantis vien 6 straipsnio 2 dalies <...> nuostatomis, prokuratūra informuoja išduodančiąją teisminę instituciją, kad yra pasirengusi įvykdyti nuosprendį.“

15 WETS 5:2 straipsnyje numatyta:

„1. [*Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen* (Įstatymas dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose vykdymo perdavimo)] pakeičiamas [WETS], kiek jis taikytinas dėl santykių su <...> Sąjungos valstybėmis narėmis.

<...>

3. [WETS] netaikomas teismo sprendimams <...>, kurie tapo galutiniai iki 2011 m. gruodžio 5 d.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 *Sąd Rejonowy w Poznaniu* (Poznanės apylinkės teismas) 2007 m. vasario 5 d. nuosprendžiu Lenkijos piliečiui D. A. Popławski buvo skirta vienu metų laisvės atėmimo bausmė atidedant jos vykdymą; šis nuosprendis 2007 m. liepos 13 d. įsiteisėjo. 2010 m. balandžio 15 d. sprendimu šis teismas nurodė įvykdyti bausmę.
- 17 2013 m. spalio 7 d. minėtas teismas išdavė EAO dėl D. A. Popławski, siekiant, kad jis atliktų šią bausmę.
- 18 Pagrindinėje byloje dėl šio EAO vykdymo *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) kilo klausimas, ar turi būti taikomos OLW 6 straipsnio 2 ir 5 dalys, kuriose numatytas EAO nevykdymo pagrindas, taikomas, be kita ko, Nyderlanduose gyvenantiems asmenims, kaip yra D. A. Popławski atveju.
- 19 2015 m. spalio 30 d. sprendimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismui pateikė pirmąjį prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir jame pažymėjo, kad pagal iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalį, jei Nyderlandų Karalystė, remdamasi OLW 6 straipsnio 2 ir 5 dalimis, atsisako vykdyti EAO, ji turi pranešti, kad yra „pasirengusi“ perimti bausmės vykdymą pagal konvenciją, taikytiną jos santykiams su išduodančiąja valstybe nare. Ji nurodė, kad pagal Lenkijos Respublikos ir Nyderlandų Karalystės santykiams taikomas konvencijos nuostatas, prieš perimant bausmės vykdymą Nyderlanduose Lenkijos Respublika turėjo pateikti dėl to prašymą, o pagal Lenkijos teisės aktus tokį prašymą draudžiama pateikti dėl Lenkijos piliečių.
- 20 Tame sprendime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžė, kad tokiomis aplinkybėmis dėl atsisakymo perduoti asmuo, dėl kurio išduotas EAO, gali likti nenubaustas. Iš tiesų priėmus teismo sprendimą, kuriuo asmenį atsisakoma perduoti, bausmės vykdymo perėmimas galėtų pasirodyti neįmanomas dėl to, kad šiuo tikslu nėra Lenkijos institucijų prašymo.
- 21 Taip prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išreiškė abejonių dėl OLW 6 straipsnio 2–4 dalių atitikties Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktui, pagal kurį asmenį leidžiama atsisakyti perduoti tik jeigu vykdančioji valstybė narė „įsipareigoja“ įvykdyti bausmę pagal savo vidaus teisę.
- 22 2017 m. birželio 29 d. Sprendime *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503) Teisingumo Teismas nusprendė, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktą turi būti aiškinamas kaip draudžiantis šią nuostatą įgyvendinantį valstybės narės teisės aktą, pagal kurį tuo atveju, jeigu perduoti užsienietį, turintį leidimą nuolat gyventi šios valstybės narės teritorijoje, reikalauja kita valstybė narė, siekdama įvykdyti įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu šiam piliečiui skirtą laisvės atėmimo bausmę, tokio perdavimo, pirma, neleidžiama vykdyti ir, antra, numatyta tik pirmosios valstybės narės teisminių institucijų pareiga informuoti antrosios valstybės narės teismines institucijas, kad jos pasirengusios

perimti šio teismo sprendimo vykdymą, neužtikrinant atsisakymo perduoti momentu veiksmingo vykdymo perėmimo ir, be to, neturint galimybės apskūsti tokį atsisakymą, jei šis perėmimas pasirodytų neįmanomas.

- 23 Tame pačiame sprendime Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatos negali veikti tiesiogiai. Vis dėlto jis priminė, kad kompetentingas nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į visą vidaus teisės sistemą ir taikydamas joje pripažintus aiškinimo metodus, privalo aiškinti atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas kuo labiau atsižvelgdamas į šio pagrindų sprendimo tekstą ir tikslus, o šiuo atveju tai reiškia, kad atsisakiusios vykdyti EAO, išduotą dėl prašomo perduoti asmens, kuriam išduodančioji valstybė narė įsiteisėjusiu nuosprendžiu skyrė laisvės atėmimo bausmę, perdavimo, vykdančiosios valstybės narės teisminės institucijos įsipareigoja užtikrinti šiam asmeniui skirtos bausmės faktinį vykdymą (2017 m. birželio 29 d. Sprendimas *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503).
- 24 Sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas pažymi, jog iš minėto Teisingumo Teismo sprendimo matyti, kad OLW 6 straipsnio 2, 3 ir 5 dalys prieštarauja Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktui.
- 25 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, taip pat remiantis 2017 m. birželio 29 d. Sprendimu *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503) galima daryti išvadą, kad pagal Sąjungos teisę nedraudžiama aiškinti iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalies taip, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktą yra konvencijoje numatytas teisinis pagrindas, kurio reikalaujama pagal šią nacionalinę nuostatą dėl bausmės vykdymo perėmimo, atsižvelgiant į tai, kad šio 4 straipsnio 6 punktu, kitaip nei santykiams su Lenkijos Respublika taikomomis tarptautinėmis konvencijomis, nereikalaujama, kad EAO išdavusios institucijos, šiuo atveju Lenkijos valdžios institucijos, pateiktą prašymą dėl bausmės vykdymo perėmimo, taigi toks OLW 6 straipsnio 3 dalies aiškinimas leistų užtikrinti, kad laisvės atėmimo bausmė būtų faktiškai vykdoma Nyderlanduose.
- 26 Tačiau *Minister van Veiligheid en Justitie* (saugumo ir teisingumo ministras, Nyderlandai) (toliau – ministras), kuris pagal Nyderlandų teisę laikomas kompetentinga institucija dėl bausmės vykdymo perėmimo, nusprendė, kad Pagrindų sprendimas 2002/584 nepripažintinas konvencija, kaip tai suprantama pagal iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalį.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, nepaisant to, ar ministro aiškinimas yra teisingas, šiomis aplinkybėmis jis negali daryti išvados, kad šis aiškinimas užtikrins, kad D. A. Popławski skirta bausmė iš tikrųjų būtų vykdoma Nyderlanduose.
- 28 Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar vadovaujantis Sąjungos teisės viršenybės principu gali būti netaikomos šios Nyderlandų teisės nuostatos, kurios nesuderinamos su pagrindų sprendimo nuostatomis, net jei pastarosios nėra tiesiogiai veikiančios. Jis pabrėžia, kad jei būtų netaikomos OLW 6 straipsnio 2 ir 5 dalys, nebektų pagrindo neperduoti D. A. Popławski Lenkijos institucijoms.
- 29 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar OLW 6 straipsnio 3 dalis, iš dalies pakeista WETS, gali būti taikoma pagrindinėje byloje, turint omenyje, kad pakeitus šią nuostatą nebėliko nuorodos į konvencija pagrįstą faktinį bausmės vykdymo Nyderlanduose perėmimą.
- 30 Tiesa, šis teismas nurodo, kad pagal WETS 5:2 straipsnio 3 dalį jo nuostatos, kuriomis perkeliamas Pamatinis sprendimas 2008/909, netaikomas teismo sprendimams, kurie tapo galutiniai iki 2011 m. gruodžio 5 d., kaip antai sprendimui, kuriuo D. A. Popławski buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad WETS 5:2 straipsnio 3 dalis pripažintina kaip Nyderlandų Karalystės deklaracijos pagal Pamatinio sprendimo

2008/909 28 straipsnio 2 dalį įgyvendinimas ir kad Teisingumo Teismas nėra priėmęs sprendimo dėl šios deklaracijos galiojimo, ypač dėl to, kad ji galėjo būti pateikta pavėluotai, nes ši deklaracija buvo pateikta tik po to, kai buvo priimtas šis pamatinis sprendimas.

- 31 Šis teismas pabrėžia, kad jei ši deklaracija būtų pripažinta negaliojančia, vykdam Europos arešto orderį, išduotą dėl D. A. Popławski, pagal minėto pamatinio sprendimo 26 straipsnį būtų taikomos nacionalinės nuostatos, įskaitant OLW 6 straipsnį su WETS padarytais pakeitimais, kuriomis perkeliamas Pamatinis sprendimas 2008/909.
- 32 Vis dėlto taikant šias nacionalines nuostatas pagrindinėje byloje būtų daroma prielaida, kad WETS 5:2 straipsnio 3 dalis gali būti aiškinama atsižvelgiant į Pamatinį sprendimą 2008/909 ir, priešingu atveju, kad šis teismas gali netaikyti šios nuostatos, vadovaudamasis Sąjungos teisės viršenybės principu. Be to, reikėtų patikrinti, ar atsisakius perduoti pagal OLW 6 straipsnį, iš dalies pakeistą WETS, bausmė iš tikrųjų galėtų būti vykdoma Nyderlanduose.
- 33 Jei į šiuos du klausimus būtų atsakyta teigiamai, būtų galima atsisakyti perduoti D. A. Popławski ir bausmė galėtų būti vykdoma Nyderlanduose remiantis OLW 6 straipsnio 2 ir 5 dalimis ir Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktu.
- 34 Šiomis aplinkybėmis *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Jei vykdančioji teisminė institucija nacionalinės teisės nuostatų, priimtų įgyvendinant pagrindų sprendimą, negali aiškinti taip, kad jų taikymas lemtų pagrindų sprendimą atitinkantį rezultatą, ar ji, vadovaudamasi viršenybės principu, turi netaikyti nacionalinės teisės nuostatų, nesuderinamų su šio pagrindų sprendimo nuostatomis?
2. Ar valstybės narės deklaracija, nurodyta Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalyje, galioja, jei ji buvo pateikta ne „priimant šį pamatinį sprendimą“, o vėliau?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl antrojo klausimo

- 35 Antruoju klausimu, kurį reikia išnagrinėti pirmiausia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad deklaracija, kurią pagal šią nuostatą valstybė narė pateikė priėmus minėtą pamatinį sprendimą, gali turėti teisinių pasekmių.
- 36 Pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 1 dalį šio pamatinio sprendimo tikslas – nustatyti taisykles, pagal kurias valstybė narė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reintegracijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo kitos valstybės narės teismo paskirtą bausmę. Iš minėto pamatinio sprendimo 25 straipsnio matyti, kad jis *mutatis mutandis* taikomas bausmių vykdymui tiek, kiek jo nuostatos yra suderinamos su Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatomis, tais atvejais, jei valstybė narė imasi vykdyti bausmę pagal šio pagrindų sprendimo 4 straipsnio 6 punktą.
- 37 Remiantis Pamatinio sprendimo 2008/909 26 straipsniu, jis nuo 2011 m. gruodžio 5 d. pakeičia šiame straipsnyje nurodytas ir valstybių narių tarpusavio santykiams taikomas konvencijas dėl nuteistųjų asmenų perdavimo. Be to, iš minėto pamatinio sprendimo 28 straipsnio 1 dalies matyti, kad nuo 2011 m. gruodžio 5 d. gautiems prašymams pripažinti ir vykdyti nuosprendį taikomi ne galiojantys teisės aktai dėl nuteistųjų perdavimo, bet valstybių narių įgyvendinant šį pamatinį sprendimą priimtos taisyklės.

- 38 Tačiau pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalį kiekvienai valstybei narei leidžiama priimant šį pamatinį sprendimą pateikti deklaraciją, kad ji, kaip išduodančioji ir vykdančioji valstybė, ir toliau taikys galiojančius teisės aktus dėl nuteistųjų perdavimo, kurie taikomi iki 2011 m. gruodžio 5 d., tais atvejais, jei galutinis nuosprendis buvo paskelbtas iki tos valstybės narės nustatytos datos, jei ši data nėra vėlesnė nei 2011 m. gruodžio 5 d. Kai valstybė narė pateikia tokią deklaraciją, šie aktai taikomi tais atvejais, kurie nurodyti šioje deklaracijoje, visoms kitoms valstybėms narėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos pateikė tokią pačią deklaraciją.
- 39 Pamatinis sprendimas 2008/909 buvo priimtas 2008 m. lapkričio 27 d. Nyderlandų Karalystė, remdamasi šio pamatinio sprendimo 28 straipsnio 2 dalimi, 2009 m. kovo 24 d. pateikė Tarybai deklaraciją (OL L 265, 2009, p. 41), kurioje ši valstybė narė nurodė, kad ji taikys iki 2011 m. gruodžio 5 d. galiojusius teisės aktus dėl nuteistųjų perdavimo visais atvejais, jei galutinis nuosprendis paskelbtas iki tos datos.
- 40 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos matyti, kad pateikus šioje byloje nagrinėjamą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Nyderlandų Karalystė panaikino šią deklaraciją nuo 2018 m. birželio 1 d. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė, kad reikia toliau nagrinėti jo antrąjį klausimą, nes ir Lenkijos Respublika buvo pateikusi deklaraciją pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalį po to, kai buvo priimtas minėtas pamatinis sprendimas, taigi ši deklaracija taip pat galėjo būti pateikta pavėluotai.
- 41 Šiuo klausimu reikia priminti, kad tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, jei pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimu (2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Wightman ir kt.*, C-621/18, EU:C:2018:999, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 42 Tuo remiantis reikia daryti išvadą, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Wightman ir kt.*, C-621/18, EU:C:2018:999, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 43 Šioje byloje, nors Nyderlandų Karalystė ir atsiėmė pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalį pateiktą deklaraciją, nėra įvykdytos sąlygos, dėl kurių Teisingumo Teismas turi atsisakyti priimti sprendimą dėl pateikto klausimo.
- 44 Iš tikrųjų pakanka konstatuoti, kad klausimas, ar Lenkijos Respublikos deklaracija turi teisinių pasekmių, gali būti svarbus pagrindinėje byloje, atsižvelgiant į tai, kad pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalį dėl tokios deklaracijos kitos valstybės narės įpareigtos toje deklaracijoje numatytais atvejais santykiams su Lenkijos Respublika taikyti iki 2011 m. gruodžio 5 d. taikytus galiojančius teisės aktus dėl nuteistųjų perdavimo.
- 45 Dėl bylos esmės reikia pažymėti, kad Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalyje nukrypstama nuo šio pamatinio sprendimo 28 straipsnio 1 dalyje nustatytos bendros tvarkos, be to, šios leidžiančios nukrypti nuostatos įgyvendinimas pavedamas vienašališkai kiekvienai valstybei narei. Darytina išvada, kad ši nuostata turi būti aiškinama siaurai (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *van Vemde*, C-582/15, EU:C:2017:37, 30 punktą).

- 46 Iš tikrųjų iš šios nuostatos formuluotės matyti, kad joje minimą deklaraciją valstybė narė turi pateikti pamatinio sprendimo priėmimo dieną. Darytina išvada, kad po šios datos pateikta deklaracija neatitinka Sąjungos teisės aktų leidėjo aiškiai numatytos sąlygos, kad ši deklaracija sukeltų teisinių pasekmių.
- 47 Tokį aiškinimą patvirtina bendra Pamatinio sprendimo 2008/909 sistema. Kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 47 punkte, kai Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino leisti pateikti deklaraciją ne tik tada, kai priimamas šis pamatinis sprendimas, bet ir vėliau, toks leidimas buvo aiškiai nustatytas šiame pamatiniame sprendime, kaip matyti jo 4 straipsnio 7 dalyje ir 7 straipsnio 4 dalyje.
- 48 Taip pat reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia Nyderlandų vyriausybė savo rašytinėse pastabose, vien tai, kad valstybė narė, priimant Pamatinį sprendimą 2008/909 arba ankstesniu jo rengimo etapu, išreiškė savo ketinimą pateikti deklaraciją pagal minėto pamatinio sprendimo 28 straipsnio 2 dalį, nereiškia, kad buvo pateikta deklaracija, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Tokioje deklaracijoje, priešingai nei vien tik ketinimų pareiškimas, turi būti aiškiai nurodyta galutinių nuosprendžių, kuriems atitinkama valstybė narė ketina netaikyti minėto pamatinio sprendimo, paskelbimo data.
- 49 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pamatinio sprendimo 2008/909 28 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad deklaracija, kurią pagal šią nuostatą valstybė narė pateikė priėmus minėtą pamatinį sprendimą, negali sukelti teisinių pasekmių.

Dėl pirmojo klausimo

- 50 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Sąjungos teisės viršenybės principas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį valstybės narės teismas privalo netaikyti tos valstybės teisės nuostatos, kuri yra suderinama su pagrindų sprendimo nuostatomis.
- 51 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui visų pirma kyla klausimas, ar galima netaikyti nacionalinių nuostatų, kurias jis laiko prieštaraujančiomis Pagrindų sprendimui 2002/584 ir Pamatiniam sprendimui 2008/909.
- 52 Norint atsakyti į šį klausimą, pirmiausia reikia pažymėti, kas Sąjungos teisei būdinga: ji įtvirtinta savarankiškuose teisės šaltiniuose – Sutartyse; ji viršesnė už valstybių narių teises; daugelis nuostatų pačioms valstybėms narėms ir jų piliečiams taikomos tiesiogiai. Dėl šių esminių Sąjungos teisės ypatumų susiformavo struktūrinis tarpusavyje priklausomų principų, normų ir teisinių santykių, siejančių pačią Sąjungą su jos valstybėmis narėmis ir tarpusavyje pačias valstybes nares, tinklas (žr., be kita ko, 2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13, EU:C:2014:2454, 166 ir 167 punktus, 2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Wightman ir kt.*, C-621/18, EU:C:2018:999 45 punktą ir 2019 m. balandžio 30 d. Nuomonės 1/17, EU:C:2019:341, 109 punktą).
- 53 Pagal Sąjungos teisės viršenybės principą Sąjungos teisė laikoma viršesne už valstybių narių teisę (1964 m. liepos 15 d. Sprendimas *Costa*, 6/64, EU:C:1964:66, p. 1159 ir 1160).
- 54 Todėl pagal šį principą reikalaujama, kad visos valstybių narių institucijos užtikrintų visišką įvairių Sąjungos teisės normų veiksmingumą, o valstybių narių teisė negali pakenkti šių įvairių normų veiksmingumui tų valstybių teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 59 punktą ir 2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 39 punktą).
- 55 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Sąjungos teisę atitinkančio nacionalinės teisės aiškinimo principas, pagal kurį nacionaliniai teismai nacionalinę teisę turi aiškinti kuo labiau atsižvelgdami į Sąjungos teisėje nustatytus reikalavimus, pagrįstas pačia Sutarčių sistema, nes sudaro sąlygas, kad nacionaliniai

teismai, nagrinėdami gautas bylas, pagal jiems suteiktą jurisdikciją užtikrintų visišką Sąjungos teisės veiksmingumą (2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Koushkaki*, C-84/12, EU:C:2013:862, 75 ir 76 punktai, 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 59 punktas ir 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 31 punktas).

- 56 Be to, Sąjungos teisės normos nebūtų visiškai veiksmingos, o jų suteikiamų teisių apsauga būtų susilpninta, jeigu asmenys negalėtų gauti žalos atlyginimo, kai jų teisės pažeidžiamos dėl valstybės narės padaryto Sąjungos teisės pažeidimo (1991 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Francovich ir kt.*, C-6/90 ir C-9/90, EU:C:1991:428, 33 punktas).
- 57 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, siekiant užtikrinti visų Sąjungos teisės nuostatų veiksmingumą, pagal viršenybės principą, be kita ko, reikalaujama, kad nacionaliniai teismai savo nacionalinę teisę aiškintų kiek įmanoma atsižvelgdami į Sąjungos teisę ir pripažintų asmenims galimybę gauti žalos atlyginimą, jei jų teisės pažeidžiamos dėl valstybės narės padaryto Sąjungos teisės pažeidimo.
- 58 Be to, pagal viršenybės principą nacionalinis teismas, įpareigotas taikyti Sąjungos teisės nuostatas pagal jam suteiktą jurisdikciją, tuo atveju, jei neturi įgaliojimų aiškinti nacionalinės teisės aktų atsižvelgdamas į Sąjungos teisės reikalavimus, turi pareigą užtikrinti visišką šių nuostatų veiksmingumą, prireikus savo iniciatyva netaikydamas jokios, net ir vėliau priimtose, joms prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos, ir neprivalo prašyti, kad ši nacionalinė nuostata būtų panaikinta teisėkūros arba kitokiomis konstitucinėmis priemonėmis, arba laukti, kol tai bus padaryta (šiuo klausimu žr. 2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 35 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 59 Taip pat reikėtų atsižvelgti į kitus esminius Sąjungos teisės ypatumus, ypač į tai, kad tik kai kurios šios teisės nuostatos veikia tiesiogiai.
- 60 Sąjungos teisės viršenybės principas negali paneigti esminio skirtumo tarp tiesiogiai veikiančių Sąjungos teisės nuostatų ir tų, kurios tokio poveikio neturi, taigi, negali sukurti nacionalinių teismų taikomos bendros visų Sąjungos teisės nuostatų sistemos.
- 61 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad kiekvienas nacionalinis teismas, nagrinėdamas jo jurisdikcijai priklausančią bylą, kaip valstybės narės institucija privalo netaikyti jokios nacionalinės teisės nuostatos, prieštaraujančios Sąjungos teisės normai, kuri yra tiesiogiai veikianti jo nagrinėjamoje byloje (šiuo klausimu žr. 2010 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2012 m. sausio 24 d. Sprendimo *Dominguez*, C-282/10, EU:C:2012:33, 41 punktą ir 2018 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Bauer ir Willmeroth*, C-569/16 ir C-570/16, EU:C:2018:871, 75 punktą).
- 62 Vis dėlto Sąjungos teisės nuostata, kuri nėra tiesioginio veikimo, kaip tokia, negali būti remiamasi byloje dėl Sąjungos teisės, siekiant užkirsti kelią jai prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos taikymui.
- 63 Todėl nacionalinis teismas, remdamasis tik Sąjungos teise, neprivalo netaikyti nacionalinės teisės nuostatos, kuri yra nesuderinama su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostata, kuri, kaip ir jos 27 straipsnis, nėra tiesioginio veikimo (šiuo klausimu žr. 2014 m. sausio 15 d. Sprendimo *Association de médiation sociale*, C-176/12, EU:C:2014:2, 46–48 punktus).
- 64 Be to, tai, kad remiamasi direktyvos nuostata, kuri nėra pakankamai aiški, tiksli ir besąlyginė, kad būtų pripažintas jos tiesioginis veikimas, negali, remiantis vien Sąjungos teise, nulemti, kad valstybės narės teismas netaikytų nacionalinės teisės nuostatos (šiuo klausimu žr. 2012 m. sausio 24 d. Sprendimo *Dominguez*, C-282/10, EU:C:2012:33, 41 punktą; 2014 m. kovo 6 d. Sprendimo *Napoli*, C-595/12,

EU:C:2014:128, 50 punktą, 2015 m. birželio 25 d. Sprendimo *Indėlių ir investicijų draudimas ir Nemaniūnas*, C-671/13, EU:C:2015:418, 60 punktą ir 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Larentia + Minerva ir Marenave Schiffahrt*, C-108/14 ir C-109/14, EU:C:2015:496, 51 ir 52 punktus).

- 65 Be to, pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją direktyva pati savaime negali sukurti pareigų privačiam asmeniui, dėl to ja iš esmės negalima remtis nacionaliniame teisme prieš tą asmenį (žr., be kita ko, 1996 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Arcaro*, C-168/95, EU:C:1996:363, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Arcor ir kt.*, C-152/07–C-154/07, EU:C:2008:426, 35 punktą ir 2019 m. sausio 22 d. Sprendimo *Cresco Investigation*, C-193/17, EU:C:2019:43, 72 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 66 Iš tiesų, reikia priminti, kad, remiantis SESV 288 straipsnio trečia pastraipa, direktyva, kurios privalomumu grindžiama galimybė ja remtis, privaloma tik „kiekvienai valstybei narei, kuriai ji skirta“, ir kad Sąjunga turi teisę nustatyti bendrus ir abstrakčius privatiems asmenims nedelsiant taikomus įpareigojimus tik tada, kai yra įgaliota priimti reglamentus (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Portgás*, C-425/12, EU:C:2013:829, 22 punktą ir 2019 m. sausio 22 d. Sprendimo *Cresco Investigation*, C-193/17, EU:C:2019:43, 72 punktą).
- 67 Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, net jei direktyvos nuostata aiški, tiksli ir besąlyginė, pagal ją nacionaliniam teismui neleidžiama netaikyti šiai direktyvai prieštaraujančios vidaus teisės nuostatos, jeigu dėl to privačiam asmeniui atsirastų papildoma pareiga (šiuo klausimu žr. 2005 m. gegužės 3 d. Sprendimo *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, EU:C:2005:270, 72 ir 73 punktus; 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Arcor ir kt.*, C-152/07–C-154/07, EU:C:2008:426, 35–44 punktus; 2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *OSA*, C-351/12, EU:C:2014:110, 46 ir 47 punktus; 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimo *Smith*, C-122/17, EU:C:2018:631, 49 punktą ir 2019 m. sausio 22 d. Sprendimo *Cresco Investigation*, C-193/17, EU:C:2019:43, 73 punktą).
- 68 Kaip patvirtina šio sprendimo 64–67 punktuose nurodyta jurisprudencija, nors dėl pripažįstamos Sąjungos teisės nuostatos viršenybės atsiranda nacionalinio teismo pareiga netaikyti jai prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos, tačiau tik su sąlyga, kad ta nuostata šio teismo nagrinėjamoje byloje yra tiesioginio veikimo. Todėl nacionalinis teismas neprivalo, remdamasis vien Sąjungos teise, netaikyti savo nacionalinės teisės nuostatos, prieštaraujančios Sąjungos teisės nuostatai, jeigu pastaroji nuostata nėra tiesioginio veikimo.
- 69 Antra, reikia pažymėti, kad nei Pagrindų sprendimas 2002/584, nei Pamatinis sprendimas 2008/909 nėra tiesioginio veikimo. Taip yra todėl, kad šie abu sprendimai buvo priimti remiantis buvusiu Europos Sąjungos trečiuoju ramsčiu, visų pirma pagal ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą. Šioje nuostatoje buvo numatyta, kad, viena vertus, pagrindų sprendimai yra privalomi valstybėms narėms dėl rezultatų, kuriuos reikia pasiekti, paliekant nacionalinėms institucijoms galimybę pasirinkti jų įgyvendinimo formą ir būdus, ir, kita vertus, pagrindų sprendimai nėra tiesiogiai veikiantys (2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 56 punktą ir 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 26 punktą).
- 70 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Protokolo Nr. 36 dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų, pridėto prie Sutarčių, 9 straipsnį, kol įsigalios Lisabonos sutartis, Sąjungos institucijų, organų ir įstaigų aktų, priimtų remiantis ES sutartimi, teisinės pasekmės išlieka tol, kol įgyvendinant Sutarčių šie aktai bus panaikinti, anuliuoti arba iš dalies pakeisti. Kadangi Pagrindų sprendimas 2002/584 ir Pamatinis sprendimas 2008/909 nebuvo panaikinti, anuliuoti arba iš dalies pakeisti, jie ir toliau turi teisinę galią pagal ES 34 straipsnio 2 dalies b punktą (2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 57 punktą).
- 71 Kadangi šie pagrindų sprendimai nėra tiesioginio veikimo pagal pačią ES sutartį, iš šio sprendimo 68 punkto išplaukia, kad valstybės narės teismas, remdamasis vien Sąjungos teise, neprivalo netaikyti savo nacionalinės teisės nuostatos, kuri prieštarauja šiems pagrindų sprendimams.

- 72 Trečia, reikia priminti, kad, nors pagrindų sprendimai negali veikti tiesiogiai, pasibaigus šių pagrindų sprendimų perkėlimo terminui dėl jų privalomojo pobūdžio nacionalinėms valdžios institucijoms kyla pareiga aiškinti nacionalinę teisę laikantis Sąjungos teisės (2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 58 ir 61 punktai).
- 73 Todėl taikydamos nacionalinę teisę šios institucijos turi kiek įmanoma ją aiškinti atsižvelgdamos į pagrindų sprendimo tekstą ir tikslą, kad būtų pasiektas minėto sprendimo tikslas (šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 16 d. Sprendimo *Pupino*, C-105/03, EU:C:2005:386, 43 punktą, 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 54 punktą; 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 59 punktą ir 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 31 punktą).
- 74 Sąjungos teisę atitinkančio nacionalinės teisės aiškinimo principui taikomi tam tikri apribojimai.
- 75 Taigi, pagal bendruosius teisės principus, visų pirma teisinio saugumo ir negaliojimo atgaline data principus, draudžiama, kad ši Sąjungos teisę atitinkančio aiškinimo pareiga, remiantis pagrindų sprendimu ir neatsižvelgiant į jį įgyvendinantį valstybės narės įstatymą, galėtų lemti nusikalstamą veiką padariusių asmenų baudžiamosios atsakomybės nustatymą arba sugriežtinimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 63 ir 64 punktus ir 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 32 punktą).
- 76 Be to, principas, pagal kurį nacionalinės teisės aiškinimas turi atitikti Sąjungos teisę, negali būti pagrindas aiškinti nacionalinę teisę *contra legem* (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 33 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Kitaip tariant, pareiga pateikti Sąjungos teisę atitinkantį aiškinimą nustoja egzistuoti, jei nacionalinė teisė negali būti taikoma taip, kad pasiektų tikslą, suderinamą su nagrinėjamo pagrindų sprendimo tikslu (2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 66 punktas).
- 77 Vis dėlto pagal Sąjungos teisę atitinkančio aiškinimo principą reikalaujama, kad būtų atsižvelgiama į visą vidaus teisę ir būtų taikomi joje pripažinti aiškinimo metodai, kad būtų užtikrintas visiškas nagrinėjamo pagrindų sprendimo veiksmingumas ir priimtas juo siekiamą tikslą atitinkantis sprendimas (šiuo klausimu žr. 2012 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, EU:C:2012:517, 56 punktą; 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 34 punktą ir 2019 m. vasario 12 d. Sprendimo *TC*, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, 68 punktą).
- 78 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad, turėdami Sąjungos teisę atitinkančio aiškinimo pareigą, nacionaliniai teismai privalo pakeisti suformuotą jurisprudenciją, jeigu ji grindžiama vidaus teisės aiškinimu, kuris nesuderinamas su pagrindų sprendimo tikslais, ir savo iniciatyva atsisakyti taikyti pagal nacionalinę teisę privalomą aukščiausiojo teismo aiškinimą, kai jis neatitinka Sąjungos teisės (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 19 d. Sprendimo *DI*, C-441/14, EU:C:2016:278, 33 punktą ir 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 35 ir 36 punktus).
- 79 Taigi nacionalinis teismas negali pagrįstai manyti, jog neturi galimybės aiškinti nacionalinės teisės nuostatos taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę, vien dėl to, kad buvo nuolat pateikiamas toks šios nuostatos aiškinimas, kuris neatitiko šios teisės (2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 69 punktas ir 2018 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften*, C-684/16, EU:C:2018:874, 60 punktas), arba kad taip ji buvo taikoma kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų.
- 80 Nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į pareigą aiškinti Nyderlandų teisę, konkrečiai OLW, taip, kad atitiktų Pagrindų sprendimą 2002/584, reikia pažymėti tai, kas nurodoma toliau.

- 81 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503) 37 punkte Teisingumo Teismas konstatavo, kad nacionalinio teismo pareiga užtikrinti visišką Pagrindų sprendimo 2002/584 veiksmingumą lemia Nyderlandų Karalystės pareigą vykdyti pagrindinėje byloje nagrinėjamą EAO arba atsisakymo atveju užtikrinti faktinį Lenkijoje D. A. Popławski paskirtos bausmės vykdymą Nyderlanduose.
- 82 Iš tiesų reikia priminti, kad prašomo perduoti asmens nebaudžiamumas nesuderinamas nei su Pagrindų sprendimo 2002/584 siekiamu tikslu (šiuo klausimu žr. 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 23 punktą ir 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 47 punktą), nei su ESS 3 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią Sąjunga savo piliečiams siūlo vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas, be kita ko, išorės sienų kontrolės, nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo priemones (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Generalstaatsanwaltschaft (Kalinimo sąlygos Vengrijoje)*, C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, 86 punktas).
- 83 Teisingumo Teismas taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad šio sprendimo 81 punkte nurodyta pareiga neturi įtakos nustatant D. A. Popławski baudžiamąją atsakomybę, kilusią jam pagal 2007 m. vasario 5 d. paskelbtą *Sąd Rejonowy w Poznaniu* (Poznanės apylinkės teismas) nuosprendį, ir negali *a fortiori* būti laikoma šią atsakomybę sugriežtinančia aplinkybe, kaip tai apibrėžta šio sprendimo 75 punkte (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 37 punktas).
- 84 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atmeta galimybę, kad OLW gali būti taikomas taip, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas EAO būtų vykdomas ir kad D. A. Popławski būtų perduotas Lenkijos teisminėms institucijoms, nebent pasinaudotų *contra legem* aiškinimu.
- 85 Taigi, jei iš tiesų būtų neįmanoma nacionalinės teisės aiškinti taip, kad dėl D. A. Popławski išduotas EAO būtų įvykdytas (tai patikrinti turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), šis teismas taip pat turėtų aiškinti atitinkamus Nyderlandų teisės aktus, konkrečiai OLW 6 straipsnį, kuriuo remiantis atsisakoma perduoti D. A. Popławski Lenkijos institucijoms, taip, kad taikant minėtus teisės aktus D. A. Popławski paskelbtą bausmę būtų galima iš tikrųjų įvykdyti Nyderlanduose, išvengiant jo nebaudžiamumo, ir taip rasti išeitį, atitinkančią Pagrindų sprendime 2002/584 numatytą tikslą, primintą šio sprendimo 82 punkte.
- 86 Šiuo klausimu, kaip Teisingumo Teismas pabrėžė savo 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503) 23 punkte, reikia pažymėti, kad valstybės narės teisės aktas, kuris, kaip OLW 6 straipsnis, įgyvendina Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punkte numatytą neprivalomą atsisakymo vykdyti EAO, išduoto laisvės atėmimo bausmės ar sprendimo dėl įkalinimo vykdymo tikslais, pagrindą ir kuriame numatyta, kad šios valstybės narės teisminės institucijos bet kuriuo atveju privalo atsisakyti vykdyti EAO tuo atveju, jei prašomas perduoti asmuo gyvena šioje valstybėje narėje, nesuteikiant šioms institucijoms jokios diskrecijos ir neįsipareigojus minėtai valstybei narei faktiškai įvykdyti prašomam perduoti asmeniui skirtą laisvės atėmimo bausmę, o tai sukelia minėto prašomo perduoti asmens nebaudžiamumo riziką, negali būti laikomas suderinamu su minėtu pagrindų sprendimu.
- 87 Tokiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad Teisingumo Teismas, kuris turi pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiui nacionaliniam teismui naudingus atsakymus, gali pateikti paaiškinimus, kuriais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų vadovautis atlikdamas savo vertinimą, ir nurodyti jam, koks nacionalinės teisės aiškinimas būtų pareigos pateikti Sąjungos teisę atitinkantį jos aiškinimą įvykdymas (2018 m. spalio 17 d. Sprendimo *Klohn*, C-167/17, EU:C:2018:833, 68 punktas).

- 88 Šiuo atveju, kalbant visų pirma apie Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punkte nustatytą ir šio sprendimo 86 punkte primintą pareigą užtikrinti, kad tuo atveju, jei atsisakoma vykdyti EAO, vykdančioji valstybė narė faktiškai perimtų laisvės atėmimo bausmės vykdymą, reikia pažymėti, kad ši pareiga reiškia, jog ši valstybė narė prisiima tvirtą įsipareigojimą įvykdyti prašomam perduoti asmeniui skirtą laisvės atėmimo bausmę, tad bet kuriuo atveju vien tai, kad ši valstybė pareiškė esanti „pasirengusi“ perimti bausmės įvykdymą, negali būti laikoma aplinkybe, galinčia pateisinti tokį atsisakymą. Remiantis tuo, darytina išvada, kad prieš atsisakydama vykdyti EAO vykdančioji teisminė institucija turi patikrinti, ar yra galimybė realiai įvykdyti bausmę pagal jos vidaus teisę (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 22 punktą).
- 89 Tačiau iš 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski* (C-579/15, EU:C:2017:503) 38 punkto matyti, kad, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo, *Openbaar Ministerie* (prokuratūra, Nyderlandai) pareiškimas išduodančiajai teisminei institucijai, kad ji pagal iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalį yra pasirengusi perimti bausmės vykdymą, kurio pagrindu buvo išduotas pagrindinėje byloje nagrinėjamas EAO, negali būti laikomas Nyderlandų Karalystės tvirtu įsipareigojimu dėl šios bausmės įvykdymo, nebent Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktą galėtų būti laikomas konvencijoje numatytu teisiniu pagrindu, kaip tai suprantama pagal minėto 6 straipsnio 3 dalį, veiksmingo tokios bausmės vykdymo Nyderlanduose tikslu.
- 90 Nors tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gali įvertinti, ar Nyderlandų teisė gali būti aiškinama taip, kad Pagrindų sprendimas 2002/584 prilygsta tokiam konvencijoje numatytam teisiniam pagrindui iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalies taikymo tikslu, Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad pagal Sąjungos teisę toks prilyginimas nedraudžiamas.
- 91 Iš tiesų, pirma, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 5, 7 ir 11 konstatuojamąsias dalis ir 1 straipsnio 1 ir 2 dalis šis pagrindų sprendimas valstybių narių tarpusavio santykiuose pakeičia visus ankstesnius teisės aktus, susijusius su ekstradicija, įskaitant šioje srityje sudarytas įvairių valstybių narių konvencijas. Be to, kadangi minėtas pagrindų sprendimas, nors jam ir taikoma pagal Sąjungos teisę apibrėžta atskira teisinė tvarka, egzistuoja kartu su skirtingų valstybių narių su trečiosiomis valstybėmis sudarytomis konvencijomis dėl ekstradicijos, neatrodo, jog Pagrindų sprendimą 2002/584 automatiškai draudžiama prilyginti tokiai konvencijai (šiuo klausimu žr. 2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 41 punktą ir 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39 punktą).
- 92 Antra, Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad Pagrindų sprendime 2002/584 nėra jokios nuostatos, leidžiančios daryti išvadą, jog pagal jį draudžiama iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalyje pateiktą frazę „kita taikytina tarptautinė sutartis“ aiškinti taip, kad ji taip pat apima šio pagrindų sprendimo 4 straipsnio 6 punktą, nes toks aiškinimas užtikrina, kad vykdančioji teisminė institucija galimybe atsisakyti vykdyti EAO pasinaudotų tik su sąlyga, kad Nyderlanduose bus užtikrintas D. A. Popławski skirtos bausmės faktinis vykdymas ir taip bus pasiektas minėtu pagrindų sprendimu siekiama tikslą atitinkantis rezultatas (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 42 punktą).
- 93 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patvirtina, jog, remiantis jo Nyderlandų teisės aktų aiškinimu, toks prilyginimas leistų užtikrinti, kad D. A. Popławski paskirta bausmė iš tikrųjų būtų įvykdyta Nyderlanduose. Vis dėlto jis pažymi, kad ministras, pagal savo kompetenciją turintis dalyvauti pagrindinėje byloje pagal OLW 6 straipsnio 4 dalį, mano, jog Pagrindų sprendimas 2002/584 negali būti laikomas konvencija, kaip tai suprantama pagal iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalį.

- 94 Šiuo klausimu, pirma, reikia priminti, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 72 punkte, pareiga aiškinti nacionalinę teisę atsižvelgiant į Pagrindų sprendimą 2002/584 taikoma visoms valstybių narių institucijoms, įskaitant šiuo atveju ministrą. Todėl jis, kaip ir teisminės institucijos, privalo aiškinti Nyderlandų teisės aktus kiek įmanoma atsižvelgdamas į šio pagrindų sprendimo tekstą ir tikslą, kad būtų užtikrintas Pagrindų sprendimo 2002/584 veiksmingumas Nyderlandams perimant D. A. Popławski paskirtos baudmės vykdymą; tai užtikrina iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalies aiškinimas, primintas šio sprendimo 92 punkte.
- 95 Antra, tai, kad ministras pritaria su Sąjungos teise nesuderinamam nacionalinės teisės aiškinimui, jokių būdu netrukdo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui vykdyti pareigą aiškinti vidaus teisę atsižvelgiant į Sąjungos teisę.
- 96 Tuo labiau tai pasakytina dėl to, kad Pagrindų sprendimu 2002/584 nustatomas valstybių narių teisminių institucijų bendradarbiavimo mechanizmas ir sprendimas dėl EAO vykdymo turi būti priimamas teisminės institucijos, atitinkančios veiksmingos teisminės gynybos reikalavimus, kurios dalis yra nepriklausomumo garantija, kad visa procedūra pagal šį pagrindų sprendimą būtų vykdoma prižiūrint teismui (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 56 punktą). Darytina išvada, kad ministras nėra teisminė institucija, kaip tai suprantama pagal minėtą pagrindų sprendimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 45 punktą), todėl sprendimas dėl EAO, išduoto dėl D. A. Popławski, vykdymo negali priklausyti nuo ministro pateikto OLW 6 straipsnio 3 dalies aiškinimo.
- 97 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pagrindinėje byloje negali pagrįstai konstatuoti, jog neturi galimybės aiškinti minėto 6 straipsnio 3 dalies taip, kad ji atitiktų Sąjungos teisę, vien dėl to, kad ministras pateikė tokį šios nuostatos išaiškinimą, kuris neatitinka šios teisės (pagal analogiją žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 69 punktą).
- 98 Iš to, kas išdėstyta, galima daryti išvadą, kad, jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis Nyderlandų teisėje pripažintais aiškinimo būdais, konstatuotų, kad Pagrindų sprendimas 2002/584 gali būti laikomas konvencija iki WETS įsigaliojimo taikytinos redakcijos OLW 6 straipsnio 3 dalies taikymo tikslu, jis turi taikyti šią nuostatą, kaip jis ją aiškina pagrindinėje byloje, nesvarbu, kad ministras prieštarauja šiam aiškinimui.
- 99 Be to, kalbant apie Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punkte nustatytą ir šio sprendimo 86 punkte primintą pareigą užtikrinti vykdančiosios teisminės institucijos diskreciją įgyvendinant šioje nuostatoje numatytą EAO neprivalomo nevykdymo pagrindą, visų pirma reikia priminti, kad ta institucija turi turėti galimybę atsižvelgti į šioje nuostatoje įtvirtintu neprivalomu nevykdymo pagrindu siekiamą tikslą, kuris, remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, yra leisti vykdančiajai teisminei institucijai suteikti ypatingą reikšmę galimybei padidinti prašomo perduoti asmens galimybes socialiai reintegruoti atlikus skirtą baudmę (2017 m. birželio 29 d. Sprendimo *Popławski*, C-579/15, EU:C:2017:503, 21 punktas).
- 100 Darytina išvada, kad vykdančiajai teisminei institucijai suteikta galimybė remiantis Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktu atsisakyti perduoti prašomą perduoti asmenį gali būti įgyvendinta tik jeigu ta teisminė institucija, patikrinusi, pirma, ar prašomas perduoti asmuo yra vykdančiojoje valstybėje arba yra jos pilietis ar gyventojas ir ar, antra, laisvės atėmimo baudmė, paskirta tam asmeniui išduodančiojoje valstybėje narėje, gali būti iš tikrųjų vykdoma vykdomo valstybėje narėje, mano, kad egzistuoja teisėtas interesas, pateisinantis išduodančiojoje valstybėje narėje paskirtos baudmės vykdymą vykdančiosios valstybės narės teritorijoje (2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 37 punktas).
- 101 Todėl pirmiausia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi kiek įmanoma aiškinti savo nacionalinę teisę taip, kad ji atitiktų ankstesniame punkte nurodytą reikalavimą.

- 102 Bent jau šis teismas turėtų aiškinti savo nacionalinę teisę taip, kad galėtų priimti sprendimą, kuris pagrindinėje byloje neprieštarautų Pagrindų sprendimu 2002/584 siekiamam tikslui. Pareiga pateikti Sąjungos teisę atitinkantį aiškinimą iš tiesų egzistuoja tol, kol nacionalinė teisė gali būti taikoma taip, kad pasiektų tikslą, suderinamą su pagrindų sprendimo tikslu (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 66 punktą).
- 103 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad iš sąlygų, susijusių su Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punkte numatyto EAO neprivalomo nevykdymo pagrindo įgyvendinimu, matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė išvengti bet kokios prašomo perduoti asmens nebaudžiamumo rizikos (šiuo klausimu žr. 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 47 punktą), atsižvelgdamas į bendrą šio pagrindų sprendimo tikslą, nurodytą šio sprendimo 82 punkte.
- 104 Tačiau OLW 6 straipsnio aiškinimas, pagal kurį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jokia būdu negali vykdyti dėl D. A. Popławski išduoto EAO, nebūtinai užkerta kelią bet kokiam D. A. Popławski nebaudžiamumo rizikai ir tam, kad būtų pasiektas minėtu pagrindų sprendimu siekiamas tikslas ir įvykdyta iš jo (šiuo atveju Nyderlandų Karalystei) kylanti pareiga, kaip primenama šio sprendimo 81 ir 82 punktuose.
- 105 Kita vertus, jeigu, siekiant, kad OLW 6 straipsnio aiškinimas būtų laikomas atitinkančiu Sąjungos teisę, būtų reikalaujama, kad ši nuostata suteiktų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisėjui diskreciją leisti vykdyti dėl D. A. Popławski išduotą EAO, jeigu mano, kad nėra jokio teisėto intereso, pagrindžiančio, kad jam skirta bausmė būtų vykdoma Nyderlanduose, atsirastų pavojus, kad, jeigu nacionalinės teisės nebūtų galima aiškinti laikantis tokio reikalavimo, taptų neįmanoma, atsižvelgiant į tai, kad Pagrindų sprendimas 2002/584 nėra tiesioginio veikimo, ne tik D. A. Popławski perduoti Lenkijos teisminėms institucijoms, bet ir faktiškai jo bausmės vykdyti Nyderlanduose.
- 106 Dėl to būtų įteisintas prašomo perduoti asmens nebaudžiamumas ir tai prieštarautų Pagrindų sprendimu 2002/584 siekiamam tikslui ir šiuo atveju Nyderlandams nustatyta pareigai, kaip primenama šio sprendimo 81 ir 82 punktuose.
- 107 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo pateiktas Nyderlandų teisės aiškinimas atitiktų Pagrindų sprendimo 2002/584 siekiamus tikslus, jei jis šią teisę aiškintų taip, kad atsisakymas vykdyti Lenkijos Respublikos išduotą EAO pagrindinėje byloje turi būti susietas su garantija, kad D. A. Popławski skirta laisvės atėmimo bausmė bus faktiškai įvykdyta Nyderlanduose, net jei pagal tą teisę numatyta, kad toks atsisakymas pateikiamas automatiškai.
- 108 Atsižvelgiant į sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateiktą informaciją, toks Pagrindų sprendimo 2002/584 4 straipsnio 6 punktą atitinkantis Nyderlandų teisės aiškinimas yra galimas, todėl atrodo įmanoma Lenkijoje D. A. Popławski skirtą laisvės atėmimo bausmę vykdyti Nyderlanduose; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 109 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Sąjungos teisės viršenybės principas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nereikalaujama, kad nacionalinis teismas netaikytų nacionalinės teisės nuostatos, kuri yra nesuderinama su pagrindų sprendimo nuostatomis, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjama pagrindų sprendimais, kurių teisinės pasekmės išsaugomos pagal prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 36 dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų 9 straipsnį, nes šios nuostatos neturi tiesioginio veikimo. Tačiau valstybių narių institucijos, įskaitant teismus, privalo kiek įmanoma aiškinti savo nacionalinę teisę taip, kad galėtų pasiekti atitinkamu pagrindų sprendimu siekiamą tikslą atitinkantį rezultatą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

110 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje, 28 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad deklaracija, kurią pagal šią nuostatą valstybė narė pateikė priėmus minėtą pamatinį sprendimą, negali sukelti teisinių pasekmių.**
- 2. Sąjungos teisės viršenybės principas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nereikalaujama, kad nacionalinis teismas netaikytų nacionalinės teisės nuostatos, kuri yra nesuderinama su pagrindų sprendimo nuostatomis, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamais pagrindų sprendimais, kurių teisinės pasekmės išsaugomos pagal prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 36 dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų 9 straipsnį, nes šios nuostatos neturi tiesioginio veikimo. Tačiau valstybių narių institucijos, įskaitant teismus, privalo kiek įmanoma aiškinti savo nacionalinę teisę taip, kad galėtų pasiekti atitinkamu pagrindų sprendimu siekiamą tikslą atitinkantį rezultatą.**

Parašai.